

การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน
อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช*

GROUP MANAGEMENT UNDER THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY
CASE STUDY LEARNING CENTER SCENTED CANDLE IN BAN KHIRIWONG
COMMUNITY, KAMLON SUB-DISTRICT, LAN SAKA DISTRICT, NAKHON SI
THAMMARAT PROVINCE

สรวิทย์ บัวนุ้ย

Sorawee Buanui

ดำรงศักดิ์ โยธา

Damrongsak Yota

จิตติมา ดำรงวัฒนะ

Jittima Damrongwattana

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

พระณัฐพงษ์ จันทรโร

Phra Natthaphong Janro

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: jittima_dam@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กลุ่มตัวอย่างในศูนย์การเรียนรู้เทียนหอมคีรีวง มีพฤติกรรมในการตัดสินใจ เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เทียนหอม โดยมีความถี่ในการซื้อที่ไม่แน่นอน สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการซื้อเพราะใกล้บ้าน และ ใกล้ที่ทำงาน เหตุผลที่ซื้อเพราะ นำไปไถ่และเพิ่มความหอมให้กับบรรยากาศในห้องเรียนต่าง ๆ ส่วนใหญ่ซื้อในช่วงวันจันทร์ ๆ วันเสาร์และส่วนใหญ่เลือกซื้อผลิตภัณฑ์เทียนหอมแบบสี่เหลี่ยม กลิ่นใบเตยเพราะมีความหอมได้นานที่สุด 2) กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เรื่องเทียนหอม ในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านราคา รองลงมาคือ ด้านผลิตภัณฑ์เทียนหอม ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ให้แบบสัมภาษณ์ โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มจักสานย่านลิเภาโพธิ์เสด็จ ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 คน และ 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่ม จำนวน 1 คนการตลาด เก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) พัฒนาการการเกิดกลุ่มเทียนหอม 1.1) ขั้นตอนตัวของกลุ่ม 1.2) ขั้นตอนการปฏิบัติ 1.3) ขั้นตอนการขยายตัวของกลุ่ม และ 1.4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วม และ 2) สภาพปัญหาของกลุ่มเทียนหอม 2.1) สภาพ

ปัญหาการผลิต 2.2) สภาพปัญหาการบรรจุภัณฑ์ 2.3) สภาพปัญหาด้านการตลาด และ 2.4) สภาพปัญหาการบริหารจัดการกลุ่ม

คำสำคัญ: องค์ความรู้, เทียนหอม, บ้านคีรีวง

Abstract

This article aimed to 1) A sample group in the Kiriwong Candle Pattern Learning Center to determine whether they have decision-making behavior when choosing to buy scented candle products with uncertain purchasing frequency. Family members are influential in the purchasing decision. Most of the reasons for purchasing are because it is close to home and near work. The reason for purchasing is to repel mosquitoes and add fragrance to the atmosphere in various houses. Most people buy on Mondays and Saturdays, and most people choose to buy green-scented candle products with Pandan scent because they have the longest-lasting fragrance. 2) The sample group had a level of knowledge about scented candles in the Ban Khiri Wong community area, Kamlon Sub-district, Lansaka District, Nakhon Si Thammarat Province overall at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was price, followed by scented candle products and distribution channels. The aspect with the lowest average is the promotion aspect. This qualitative research used interviews by selecting a specific sample and dividing it into two groups: 1) The main informant group was the basket weaving group using *Lygodium japonicum* in the Pho Sadet area of Pho Sadet Sub-district, Mueang Nakhon Si Thammarat District, Nakhon Si Thammarat Province, with a total of 1 person and 2) The group of secondary informants is the promoter and supporter of the group in terms of marketing, with a total of 1 person. The researcher collected data using research tools, including 1) The development of the scented candle group, 1.1) The group formation stage, 1.2) The implementation stage, 1.3) The stages of group expansion, and 1.4) The participation stage. 2) Problems of the scented candle group included 2.1) Production problems, 2.2) Packaging problems, 2.3) Marketing problems, and 2.4) Group management problems.

Keywords: Knowledge, Scented Candles, Ban Khiri Wong

บทนำ

ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์มนุษย์ยังไม่มีการใช้ไฟ รู้จักเพียงแต่ความมืดในเวลากลางคืน และความสว่างในเวลากลางวัน ต่อมาเริ่มรู้จักการใช้ไม้มาเสียดสีกันให้เกิดความร้อนแล้วเกิดเป็นเปลวไฟเกิดขึ้น และเริ่มใช้ไฟมาหุงหาอาหารให้แสงสว่างและป้องกันภัยจากสัตว์ร้ายต่าง ๆ และวิวัฒนาการก็ได้เริ่มพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เริ่มมีการใช้คบเพลิงเพื่อเป็นการให้แสงส่องสว่าง มีการประยุกต์นำมาใช้เป็นการติดต่อสื่อสารในระยะไกล จะเห็นได้จากไฟในประกาศที่มีการ ติดต่อกับสื่อสารระหว่างยามฝั่งกับเรือ และให้สัญญาณต่าง ๆ ระหว่างภูเขแต่ละลูกโดยมีรหัสที่เข้าใจ ตามแต่จะตกลงกันในสมัยนั้นจะเห็นได้ว่ามนุษย์ได้มีการใช้ไฟเข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และต่อมาในสมัยศตวรรษที่ 19 ได้มีการนำเทียนเข้ามาเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากไฟเป็นสัญลักษณ์ของการเผาลาญ และความโชติช่วงชัชวาลย์ และมนุษย์บางเผ่าในสมัยนั้นนับถือไฟ เป็นเทพไฟ มีการบวงสรวงและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือตามแต่ความเชื่อจะเห็นได้จาก พิธี การแต่งงาน ซึ่งมีความหมายของการเริ่มต้นแสงแห่งเปลวเทียนจะนำทางไปสู่ความสว่างไสวในชีวิตคู่ ชาวอเมริกันนิยมนำเทียนมาประดับประดาบนโต๊ะอาหาร แสดงถึงฐานะ ความภูมิฐาน และมีธรรมเนียม และเพื่อให้

เกิดแสงสว่างไสว อีกทั้งแสงสว่างของเทียนสามารถสร้างบรรยากาศ และดูสวยงามอีก ด้วยในปัจจุบันได้มีการประยุกต์ให้นอกจากเทียน มีความสวยงามแล้ว ยังมีการนำกลิ่นหอม หรือน้ำมัน หอมละออยมาผสมเพื่อให้ได้กลิ่นตามต้องการ และนอกจากนี้กลิ่นน้ำมันหอมละออยนี้ คุณสมบัติ พิเศษซึ่งแตกต่างกันออกไป เช่นบางชนิดสามารถที่จะรักษาโรคได้แก้อาการเครียด และทำให้ร่างกาย ผ่อนคลาย กลิ่นบางชนิด สามารถไล่ยุงได้ น้ำมันหอมละออยเหล่านี้ได้มาจากการสกัดจากพืช และสมุนไพรทางธรรมชาติ และบางชนิดได้มาจากการสังเคราะห์ ซึ่งในปัจจุบันได้รับความนิยมด้วย คุณลักษณะที่เป็นสิ่งที่ได้จากธรรมชาติและช่วยรักษาสุขภาพ ราคาไม่แพง เหมาะที่จะนำไปเป็น ของขวัญ ของที่ระลึกฝากคนที่คุณรัก เพื่อแสดงความห่วงใยต่อสุขภาพของคนที่คุณรัก (กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มัสยิด นูร์ลุลฮิยาอะห์, 2559)

ทุกวันนี้แม้ว่าเทียนจะมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างจากสมัยก่อนเนื่องจากเรามีเทคโนโลยีที่ทันสมัยในอดีตยุคที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ “เทียน” นับเป็นสิ่งสำคัญในการให้แสงสว่าง มาวันนี้ไฟฟ้าเดินทางไปถึงทุกแห่ง เทียนจึงถูกลดบทบาทอย่างมาก แต่เทียนก็ได้รับการพัฒนาให้มีประโยชน์ใช้สอยที่สามารถตอบสนองความพึงพอใจที่หลากหลาย เช่น ใช้ในการบำบัด หรือ สร้างบรรยากาศที่สดชื่น นอกจากนี้ยังมีการประดิษฐ์เทียนที่มีรูปร่างแปลกตาซึ่งสามารถนำไปเป็นของตกแต่งบ้าน ส่วนใหญ่ในร้านจะทำออกมาเป็นลักษณะ ของไขไล่ยุงและไขสำหรับเป็นน้ำหอมในบ้านเรือนเป็นส่วนใหญ่ และที่สำคัญผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นหอมทำให้มีกลิ่นหอมน่ารับประทานเข้าไปจริง ๆ มีการตกแต่งหน้าตาให้เป็นที่ดึงดูดลูกค้าได้เป็นอย่างดี

เทียนหอมมีหลายประเภท ได้แก่ เทียนหอมบล็อก เทียนหอมประดับชนิดลอยน้ำเทียนประดับที่บรรจุในภาชนะ เทียนรูปดอกไม้ และเทียนหอมประดิษฐ์ ประเภทดอกไม้สนาม ความหมายของคำที่ใช้ ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ชุมชน คำว่า เทียนหอม หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนํานาพาราฟิน และไขผึ้งมาหลอมละลาย รวมกันอาจเติมสีแล้วเติม น้ำมันหอมระเหย นำไปปั้นด้วย มือหรือหล่อแบบขึ้นรูป หรือกดจากพิมพ์ให้มีรูปทรงตามต้องการอาจประกอบด้วยวัสดุอื่น เพื่อให้เกิดความสวยงาม เช่น ดอกไม้แห้งมีไส้เทียนสำหรับจุดไฟ และมีกลิ่นหอมของน้ำมันหอมระเหย ผลิตภัณฑ์เทียนแพนซี ของ Candle field ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว และมีรูปแบบที่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์เทียนหอมทั่วไป ด้วยลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์หรือความโดดเด่นในเรื่องของการเลียนแบบให้เหมือนของจริงที่สุด โดยใช้กรรมวิธีชุบและเคลือบจากนั้นจึงแกะ ปั้น ลวดลายต่าง ๆ ด้วยมือ จึงเป็นงาน Hand Made ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่เหมือนที่อื่นและมีความสวยงามสะดุดตา (จิตรลดา สาริตินิมิตชัย, 2564)

จากเหตุผลดังกล่าว และความสนใจโดยส่วนตัวของผู้วิจัย ที่มีความสนใจในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับเครื่องหอม และเครื่องประดับพื้นบ้านที่มีความสวยงาม และนำมาใช้ได้อย่างแพร่หลาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการเกิดกลุ่มเทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกลุ่มเทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและเนื้อหา

1.1 ด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มเทียนหอม มีจำนวน 1 คน ได้แก่ นางสาววิภาวรรณ ตลิ่งจิตร

1.1.2 ผู้ให้ข้อมูลรอง คือ ผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 1 คน ได้แก่ นางสาวเปรมวดี พิมมาศ (ผู้ช่วยการทำเทียนหอม)

1.2 ด้านเนื้อหา ได้แก่ พัฒนาการการเกิดกลุ่มอาชีพการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช และสภาพปัญหาของกลุ่มการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราชและการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

เครื่องบันทึกภาพ เป็นการใช้อุปกรณ์ถ่ายภาพเพื่อถ่ายรูปไว้ เป็นหลักฐานในการวิจัย เพราะขณะสัมภาษณ์อาจจะต้องใช้อุปกรณ์ในการเก็บภาพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

บันทึกการสังเกต เป็นแบบที่ใช้ในการสังเกตในขณะที่สัมภาษณ์ หรือเพื่อสังเกตการณ์ตอบคำถามของผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าตอบตรงประเด็นและตามข้อมูลจริงเท็จ เป็นการสังเกตกำหนดแนวทางโดยการใช้สายตา

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามไว้เพื่อต้องการเก็บบันทึกข้อมูลในการวิจัยพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุด และตรงประเด็นมากที่สุด

เครื่องบันทึกเสียง เป็นการบันทึกเสียงตอนสัมภาษณ์ เนื่องจากบางครั้งการจดบันทึกที่ระหว่างสัมภาษณ์ไม่ทัน ก็ยังมีเครื่องบันทึกเสียงเป็นเครื่องสำรองข้อมูลได้

3. ด้านการเก็บข้อมูล คือ ผู้วิจัยเก็บแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยแบ่งวิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง

ระยะที่ 2 ศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง

ระยะที่ 3 หาแนวทางการส่งเสริมอาชีพการทำเทียนหอม ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เป็นการเปรียบจากมุมมองหลาย ๆ ด้านเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล

4. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมในพื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบเนื้อหาอย่างถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ผู้ทำการวิจัยทำการศึกษา และนำมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. พัฒนาการการเกิดกลุ่มเทียนหอม

1.1 ขั้นก่อตัวของกลุ่ม พบว่า การรวมกลุ่มเทียนหอมมีแค่ 2 คน สมาชิกภายในครอบครัวและคนที่รู้จักในพื้นที่ โดยมีการจัดตั้งกลุ่มสตรีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560 เกิดจากการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ จากปัญหาราคายางพาราที่ตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิตอยากมีอาชีพเสริมมาช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวจึงคิดทำเทียนหอมขึ้นมา

1.2 ขั้นดำเนินการปฏิบัติ พบว่า หลังจากที่พูดคุยร่วมกัน จึงได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่ม พูดคุยตกลงกันจึงต้องมีการวางแผน วางกฎระเบียบ และวางแผนงานในการทำงานของกลุ่มรวมตัวกันตั้งกลุ่มสตรีบ้านไพรเพหาญวางแผนการทำงาน แยกตามที่หน้าการปฏิบัติงาน แบ่งปันหน้าที่ความรับผิดชอบความถนัดของแต่ละคน แล้วจึงลงมือทำเทียนหอม โดยการปฏิบัติเป็นไปตามที่วางแผนไว้ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม

1.3 ขั้นการขยายตัวของกลุ่ม พบว่า จะมีการขยายกลุ่มในเร็ว ๆ นี้ เพราะกลุ่มเทียนหอมที่ไปศึกษานั้น เป็นกลุ่มเล็ก ๆ หากได้รับความสนใจมากขึ้น จะสามารถขยายกลุ่มเพื่อที่จะดำเนินการทำเทียนหอมได้อย่างแพร่หลาย

1.4 ขั้นการมีส่วนร่วม พบว่า มีทั้งนักท่องเที่ยว คนในพื้นที่ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 1 สินค้าในศูนย์การเรียนรู้ กลุ่มเทียนหอมศรีวัง

2. สภาพปัญหาของกลุ่มเทียนหอม ได้แก่ สภาพปัญหาการผลิต พบว่า สภาพปัญหาของกลุ่ม ด้านปัญหาการผลิต พบว่า ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการผลิต เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ขาดงบประมาณ ทำให้ผลิตออกมาช้า นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ซึ่งในบางช่วงขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ทำให้ต้องซื้อวัตถุดิบมาจากภายนอกชุมชน สภาพปัญหาการบรรจุภัณฑ์ พบว่า สภาพปัญหาบรรจุภัณฑ์ทางกลุ่มยังไม่สวยงาม รูปทรงไม่ทันสมัย ฉลากไม่สวยงาม ทางกลุ่มมีแนวคิดที่จะเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่ ให้เป็นแก้วพลาสติกใส แล้วติดฉลากบรรจุภัณฑ์ ระบุวันเดือนปีผลิต สถานที่ผลิต และสรรพคุณภาพของเทียนหอม และสภาพปัญหาด้านการตลาด พบว่า สภาพปัญหาด้านการตลาดนั้นไม่เพียงพอต่อการผลิตเทียนหอมและไม่ทันต่อการดำเนินการในตลาดเพราะยังขาดตลาดที่สามารถรองรับที่แน่นอน เพราะเป็นกลุ่มเทียนหอมเล็ก ๆ จึงทำให้คนในชุมชนหรือการยอมรับมีน้อยข้อเสนอแนะต่อกลุ่มเทียนหอม

ภาพที่ 2 อุปกรณ์และวิธีการทำเทียนหอม

อภิปรายผล

พัฒนาการการเกิดกลุ่ม ขึ้นก่อตัวของกลุ่ม พบว่า การจัดตั้งกลุ่มสตรีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560 เกิดจากการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ จากปัญหาราคายางพาราที่ตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิตอยากมีอาชีพเสริม มาช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวจึงคิดทำเทียนหอมขึ้นมา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของปาริชาติ วลัยเสถียร เรื่อง กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา กล่าวว่าขึ้นก่อตัวของกลุ่มที่เกิดจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจนกระทั่งกลายเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้ตระหนักถึงสิ่งที่เผชิญอยู่ เกิดแกนนำในการประสานความสนใจร่วมในการรวมกลุ่ม (ปาริชาติ วลัยเสถียร, 2543) พบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ บัณฑิต อ่อนดำ เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท กล่าวว่า ประสพการณ์จากโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในงานพัฒนา (SFPP) พบว่า กระบวนการกระตุ้นให้เกิดกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยนั้น ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมกลุ่ม (Pre Group Stage) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เกษตรกรตำบลเข้าไปสร้างความคุ้นเคย การยอมรับ และความไว้วางใจจากชุมชน (บัณฑิต อ่อนดำ, 2533) รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรา ปะลาวัน เรื่อง การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสพภัยคลื่นยักษ์สึนามิ: กรณีศึกษากลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง พบว่า หลังจากที่ชุมชนบ้านเกาะมุกด์ได้รับความเสียหายจากคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 และชุมชนได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการช่วยเหลือให้ตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้เสริม เนื่องจากรายได้จากการประมงซึ่งเป็นอาชีพหลักลดน้อยลง ปัจจัยภายในที่สนับสนุนการดำรงอยู่ของกลุ่ม ได้แก่ การจัดตั้งกลุ่มนั้นเกิดจากความต้องการของสมาชิกกลุ่มที่ต้องการมีรายได้เสริม และได้ลดจากการประสพภัยสึนามิ เนื่องจากได้พบปะกันเมื่อมีการรวมกลุ่ม (มยุรา ปะลาวัน, 2550)

สภาพปัญหาของกลุ่ม พบว่า ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการผลิต เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ขาดงบประมาณ ทำให้ผลิตออกมาช้า นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ซึ่งในบางช่วงขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ทำให้ต้องซื้อวัตถุดิบมาจากภายนอกชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ורתิพย์ เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมการผลิตหรือที่ต้องอาศัยฝีมือ และความชำนาญ และปัญหาด้านเงินทุนที่มีไม่เพียงพอ ปัญหาที่เกิดจากกิจกรรมการค้า และการบริการ กลุ่มยังไม่มีแนวคิดในการผลิตของกลุ่มเชิงธุรกิจ ไม่มีการพัฒนากระบวนการผลิตที่ใช้เทคโนโลยี วิชาการเข้ามาช่วย (ורתิพย์ เรื่อง กล, 2547) รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรา ปะลาวัน เรื่อง การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสพภัยคลื่นยักษ์สึนามิ: กรณีศึกษากลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการกลุ่ม กลุ่มมีการบริหารจัดการด้าน

องค์กรแบบไม่เป็นทางการกลุ่มมีผู้นำตามตำแหน่ง คือ ประธานกลุ่ม และผู้นำตามธรรมชาติ คือ รองประธาน โดยรองประธานทำหน้าที่บริหารจัดการเกือบทุกเรื่องของกลุ่มยกเว้นเรื่องการผลิต เพราะว่าการผลิตสินค้าของกลุ่มต้องใช้แรงงานจากสมาชิกหลายคนที่ต้องทำร่วมกัน อภิปรายผลได้ว่าปัญหาการผลิตเกิดจากการขาดแคลนเงินทุนการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กทำในครัวเรือน หรือรวมกลุ่มผลิตมีเงินทุนน้อยเข้าไม่ถึงแหล่งสนับสนุนเงินปัญหาข้างต้นที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากผู้ผลิตทั้งหมด บางครั้งอาจเกิดจากตัวลูกค้าเองก็ได้เนื่องจากไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงของตนเองสั่งสินค้า (มยุรา ปะลาวัน, 2550)

สรุปและข้อเสนอแนะ

พัฒนาการการเกิดกลุ่มอาชีพเพื่อธุรกิจชุมชน 1) ขั้นตอนตัวของกลุ่ม พบว่า การจัดตั้งกลุ่มสตรีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2560 เกิดจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ จากปัญหาราคายางพาราที่ตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต อยากมีอาชีพเสริม มาช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวจึงคิดทำเทียนหอมขึ้นมา 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ พบว่า หลังจากทีพูดคุยร่วมกัน จึงได้รวมตัวกันจัดตั้งกลุ่ม พูดคุยตกลง กันจึงต้องมีการวางแผน วางกฎระเบียบ และวางแผนงานในการทำงานของกลุ่มรวมตัวกันตั้งกลุ่มสตรีบ้านไทรเพหาญวางแผนงานการทำงาน แยกตามหน้าที่การปฏิบัติงาน แบ่งปันหน้าที่ความรับผิดชอบความถนัดของแต่ละคนแล้วจึงลงมือทำเทียนหอม 3) ขั้นตอนการขยายตัวของกลุ่ม พบว่า เมื่อรวมกลุ่มแล้ว เริ่มทำเทียนหอมขายได้รับการตอบรับจากลูกค้า จึงได้มีการขยายตัว โดยเพิ่มมีการผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อกลุ่มมีการเจริญเติบโต จึงมีการขยายการผลิตของกลุ่ม โดยการระดมทรัพยากรการผลิตจากภายใน และภายนอกชุมชน มีการตอบรับจากลูกค้า เมื่อซื้อไปแล้วกลับมาซื้อใหม่ และมีการซื้อไปฝากญาติ ๆ ด้วย มีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น และ 4) ขั้นตอนมีส่วนร่วม พบว่า มีส่วนร่วมในการทำเทียนหอมทั้งคนในพื้นที่ชุมชนบ้านศิรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช สภาพปัญหาของกลุ่ม 1) สภาพปัญหาการผลิต พบว่า สภาพปัญหาของกลุ่ม ด้านปัญหาการผลิต พบว่า ทางกลุ่มมีปัญหาในด้านการผลิตเนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ไม่มีความทันสมัย ขาดงบประมาณ ทำให้ผลิตออกมาช้า นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัตถุดิบ ซึ่งในบางช่วงขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ทำให้ต้องซื้อวัตถุดิบมาจากภายนอกชุมชน 2) สภาพปัญหาการบรรจุภัณฑ์ พบว่า สภาพปัญหาบรรจุภัณฑ์ทางกลุ่มยังไม่สวยงาม รูปทรงไม่ทันสมัย ฉลากไม่สวยงาม ทางกลุ่มมีแนวทางคิดที่จะเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์รูปแบบใหม่ ให้เป็นแก้วพลาสติกใส แล้วติดฉลากบรรจุภัณฑ์ ระบุวันเดือนปีผลิต สถานที่ผลิต และสรรพคุณของเทียนหอม และ 3) สภาพปัญหาด้านการตลาด พบว่า สภาพปัญหาด้านการตลาดนั้นไม่เพียงพอต่อการผลิตเทียนหอมและไม่ทันต่อการดำเนินการในตลาด เพราะยังขาดตลาดที่สามารถรองรับที่แน่นอน เพราะเป็นกลุ่มเทียนหอมเล็ก ๆ จึงทำให้คนในชุมชนหรือการยอมรับมีน้อยข้อเสนอแนะต่อกลุ่มเทียนหอม 1) ควรมีการสร้างเครือข่ายในชุมชน และในการตลาด 2) ควรมีการจัดตั้งกลุ่มให้มีการสอนในเรื่องกระบวนการทำเทียนหอมและเพื่อสร้างรายได้เสริมให้คนในชุมชน และ 3) กลุ่มควรมีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตามสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นการเปิดตลาดให้กว้างขึ้นข้อเสนอแนะต่อชุมชน 1) ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรู้ในเรื่องกระบวนการทำเทียนหอม 2) ส่งเสริมให้คนในชุมชนเปิดการตลาดในชุมชน และ 3) ควรส่งเสริมให้ชุมชนมีการฝึกทำเทียนหอมเพื่อเป็นวัตถุดิบในการทำเทียนหอมข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน 1) องค์กรบริหารส่วนตำบลกำโลนควรเข้ามาส่งเสริมในการพัฒนาอาชีพให้มีระบบแบบแผนที่มั่นคงมากขึ้น 2) องค์กรบริหารส่วนตำบลกำโลนควรให้มีการจัดประชาสัมพันธ์ให้คนทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชนได้รู้จักเทียนหอมยิ่งขึ้น และ 3) องค์กรบริหารส่วนตำบลกำโลนควรมีการสร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็งให้มากยิ่งขึ้นข้อเสนอแนะวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ เทียนหอมใน

พื้นที่ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) คว้าศึกษา แนวทางการถ่ายทอดภูมิปัญญาทำเทียนหอมของกลุ่มเทียนหอมตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มัสยิด นูรุลฮิดายะห์. (2559) . น้ำมันเหลือง (น้ำมันไพล) . เรียกใช้เมื่อ 5 มีนาคม 2564 จาก <https://ww2.ayutthaya.go.th/otop/detail/72>
- จิตรลดา สาริตินิมิตชัย. (2564) . เทียนหอมโรมาจากแอปเปิ้ลเขียว. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสยาม.
- บัณฑิต อ่อนดำ. (2533) . ยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร. (2543) . กระบวนการ และเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- มยุรา ปะลาวัน. (2550) . การดำรงอยู่ของกลุ่มอาชีพในชุมชนผู้ประสบภัยคลื่นยักษ์สึนามิ: กรณีศึกษา กลุ่มเครื่องแกงตำมือบ้านเกาะมุกด์ ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อรทิพย์ เรืองกุล. (2547) . กลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกำแพงเพชร. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.